

**REVISTA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SPECIAL ȘI
SPECIAL INTEGRAT DIN JUDEȚUL ALBA**

ÎMPREUNĂ SPRE VIITOR

**Nr 10
2023**

ISSN 2784-0565

ISSN-L 2784-0565

**Editura
Universul Școlii**

REVISTĂ AVIZATĂ DE INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ALBA

COORDONATORI

-prof. **Cornel Stelian SANDU**, Inspector Școlar General - Inspectoratul Școlar Județean Alba

-prof. **Delia Angela GHEORGHIȚĂ**, Inspector Școlar General Adjunct - Inspectoratul Școlar Județean Alba

-prof. **Dan CHERECHEȘ**, Inspector Școlar General Adjunct - Inspectoratul Școlar Județean Alba

-prof. **Monica PAUL**, Inspector pentru Învățământ Special - Inspectoratul Școlar Județean Alba

-prof. **Eugenia Marcela Dărămuș**, Director Casa Corpului Didactic Alba

REDACTORI:

Prof. Rodean Rodica
Prof. Sevestrean Gabriela

COPERTA:

Grafică: prof. Mureșan Teodora

CONTACT:

revistaspecialab@yahoo.com
Analist programator: POPA IOAN

Responsabil Editura:
LIGIA OROS

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII
Alba Iulia, Str. Gabriel Bethlen, Nr.7, Cod 510009
Tel. 0258/826147, Fax 0258/833101
Web: www.ccdab.ro, e-mail:office@ccdab.ro

COLABORATORI

CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ ALBA IULIA

- prof. itinerant și de sprijin Șchiau Ionica
- prof. itinerant și de sprijin Oaida Roxana-Ioana
- profesor psihopedagogie specială
Zdrenghea Ioana Cristina
- profesor psihopedagog Sorin Petropulos
- prof. Suciu Maria Cristina
- prof. Barna Daniela
- prof. înv. primar David Antoaneta Eugenia
- profesor psihopedagogie specială
Enculescu Maria

CUPRINS

- Adaptări curriculare în contextul educației incluzive- Prof. itinerant și de sprijin Șchiau Ionica, CSEI Alba Iulia.....pag. 3
- Particularități ale limbajului și comunicării la copiii cu dizabilitate intelectuală. Interferența limbajului cu abilitățile emoționale și sociale -Prof. itinerant și de sprijin Oaida Roxana-Ioana Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Alba Iulia.....pag. 5
- Dezvoltarea abilităților de scris-citit în mediul online- Profesor psihopedagogie specială Zdrenghea Ioana Cristina, Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Alba Iulia.....pag. 7
- Etapele de corectare a rotacismului & pararotacismului- profesor psihopedagog: Sorin Petropulos CSEI Alba Iulia.....pag. 10
- Crearea unui climat pozitiv într-o sală de clasă- Prof. Suciu Maria Cristina , Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia.....pag. 13
- Autismul- Prof. Barna Daniela, CSEI Alba Iulia.....pag. 15
- Metode de prevenție și intervenție pentru menținerea sănătății mentale și fizice a elevilor și al cadrelor didactice și didactice auxiliare- Prof. înv. primar David Antoaneta Eugenia , CSEI Alba Iulia.....pag. 16
- Proiect didactic- Profesor psihopedagogie specială: Enculescu Maria, CSEI Alba Iulia.....pag. 21

ADAPTĂRI CURRICULARE ÎN CONTEXTUL EDUCAȚIEI INCLUZIVE

Prof. itinerant și de sprijin Șchiau Ionica
CSEI Alba Iulia

Noua paradigmă educațională vizează integrarea tuturor copiilor dintr-o comunitate, inclusiv a celor cu cerințe educaționale speciale (CES), în școala de masă, pentru a le oferi asistență educațională de calitate și a le satisface necesitățile individuale de instruire în medii de învățare comune.

Aceasta reprezintă o manifestare a progreselor în democratizarea lumii contemporane, ilustrată și prin lozinci mai generale de tipul: societate deschisă, școală incluzivă, educație pentru toți etc.

Noile tendințe în dezvoltarea și modernizarea educației impun necesitatea elaborării materialelor suport pentru asigurarea metodologică a procesului de incluziune școlară a copiilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul de masă. În particular, se resimte necesitatea unor metodologii privind adaptarea curriculumului general la potențialul și necesitățile speciale ale copiilor, pentru a evita eșecul școlar al acestora, a-i sprijini în activitatea lor de învățare și a le asigura parcursuri școlare diferențiate și individualizate. Adaptarea ofertei educaționale la posibilitățile de învățare ale tuturor copiilor și la diferențele din societate constituie o adevărată provocare pentru școala modernă. Școala trebuie să identifice, să recunoască și să reacționeze la diversitatea cerințelor elevilor, prin armonizarea strategiilor de învățare cu tehnologiile didactice, precum și cu diferite grade și nivele de învățare, astfel încât să asigure o educație de calitate pentru toți, inclusiv pentru copiii cu dificultăți de învățare, tulburări neuromotorii, tulburări neurodevelopmentale sau cu tulburări de adaptare și integrare.

Organizarea și desfășurarea procesului educațional pentru copiii cu CES integrați în școlile de masă, inclusiv adaptarea curriculară, implică respectarea unor principii care au menirea de a eficientiza acest proces deosebit de complex și de a-l realiza cu maximă responsabilitate și competență, pornind de la principiile moderne impuse de noile orientări în domeniul asistenței sociale și educației persoanelor cu cerințe speciale.

Principiile de bază care trebuie să ghideze activitatea de adaptare curriculară sînt:

- a) principiul drepturilor egale în educație;
- b) principiul interesului superior al copilului;
- c) principiul egalizării șanselor;
- d) principiul nondiscriminării, toleranței și valorifi cării tuturor diferențelor;
- e) principiul intervenției timpurii;
- f) principiul individualizării procesului de educație și dezvoltării la maximum a potențialului fiecărui copil;
- g) principiul flexibilității curriculare;
- h) principiul asigurării serviciilor de sprijin;
- i) principiul flexibilității în activitatea didactică;
- j) principiul managementului educațional participativ;
- k) principiul cooperării și parteneriatului social.

Este important să accentuăm că un *curriculum adaptat* nu este unul nou, nici alternativ, este același curriculum general, dar adaptat la potențialul individual specific al copiilor cu cerințe educaționale speciale. Prin *adaptări curriculare* vom defini corelarea conținuturilor componentelor curriculumului național cu posibilitățile elevului cu cerințe educaționale speciale, din perspectiva finalităților procesului de adaptare și de integrare școlară și socială a acestuia.

Determinant în procesul de adaptare curriculară, *principiul individualizării învățării* exprimă necesitatea adaptării dinamice a încărcăturii cognitive și acționale a conținuturilor și a strategiilor instructiv-educative atît la particularitățile psihofizice ale fiecărui elev, cît și la particularitățile diferențiate, relativ comune unor grupe de elevi, în vederea dezvoltării lor integrale ca personalitate și profesionalitate. (I. Bontaș). În scopul aplicării eficiente a acestui principiu, este necesar de respectat anumite condiții, cum ar fi *cunoașterea cît mai completă* a fiecărui elev, atît ca individualitate, cît și ca ființă socială care urmează să se integreze armonios în societate.

I. Bontaș afirmă că ființele umane nu se nasc egal înzestrate cu calități psihofizice și că nu au condiții egale de dezvoltare și de manifestare. Astfel, ele ajung să aibă particularități care alcătuiesc *individualitatea* fiecăruia, dar care nu le împiedică să ajungă un succes. Perspectiva obiectivă a *principiului tratării individuale și diferențiate* a elevilor aduce contribuții benefice în dezvoltarea personalității, pe când necunoașterea sau neglijarea acestor particularități pot duce la vitregirea copiilor de condiții corespunzătoare de dezvoltare.

În accepțiunea lui A. Gherghuț, principiul normalizării ține de asigurarea unor condiții adecvate de educație pentru copiii cu cerințe speciale pentru ca aceștia să progreseze. Cu referire la principiul drepturilor egale, Gherghuț afirmă că acesta își prezintă esența chiar prin denumirea sa, avîndu-se în vedere eliminarea barierelor sociale care împiedică desfășurarea cu succes a educației copiilor cu cerințe educaționale speciale. Principiul asigurării serviciilor de sprijin se referă atât la copiii cu cerințe speciale, cât și la persoanele care lucrează cu aceștia (resurse umane, instituționale, materiale, financiare, dar și servicii guvernamentale). Principiul intervenției timpurii presupune *diagnosticarea precoce, reabilitarea, integrarea* de la vârste mici când diferențele dintre copii sunt mai puțin sesizabile, iar șansele de integrare socială ulterioară cresc.

Adaptarea curriculară (apud A. Gherghuț) presupune:

- delimitări ale curriculumului comun, diferențierea unor componente în funcție de cerințele specifice ale elevului;
- că nu toți elevii cu CES vor avea aceleași competențe (ca de altfel și nu toți elevii fără CES);
- adaptarea care să poată răspunde necesităților tuturor copiilor (adică perceperea elevilor ca o resursă de sprijin, nu ca o problemă);
- programe flexibile și trasee individualizate;
- servicii de suport pentru elevii cu deficiențe de învățare,
- asigurarea accesului la oportunități;
- accent pe colaborare în rezolvarea problemelor, parteneriat cu părinții, familia,
- o „școală pe măsură” (=succesul tuturor elevilor în acord cu posibilitățile diferite ale acestora (E. Claparede);
- că copilul învață din experiența sa și a celor din jur;
- adaptarea materialelor și mijloacelor didactice conforme cerințelor copiilor

Fiecare componentă curriculară poate fi adaptată prin:

1. **Eliminarea (excluderea)** unor competențe, conținuturi (unități de conținut) pe care elevii cu CES le însușesc cu dificultate sau nu le însușesc deloc. Aceeași abordare se poate aplica și cu referire la planul de învățământ din care pot fi excluse unele discipline școlare pe care elevii nu le pot însuși.

2. **Comasarea** la nivel de curriculum sau plan de învățământ, altfel spus integrarea a două sau mai multe discipline, cum ar fi geografia-biologia sau matematica-fi zica, sau istoria-geografia sau în cadrul unei discipline (competențe, conținuturi). Integrarea disciplinelor poate fi *parțială*, selectînd subiectele cele mai indicate. Îmbinarea se poate realiza atât la nivel de competențe, cât și la nivel de materii de studiu, unele subiecte apropiate sau înrudite.

3. **Extensiunea**, pentru elevii al căror potențial intelectual nu este afectat, presupune aplicarea unor activități suplimentare de însușire a materiei, prin folosirea unor limbaje alternative de comunicare (pentru copiii cu dizabilități senzoriale) (M. Corlaci). Extensiunea nu presupune formarea unui număr mai mare de competențe decît cel indicat în curriculumul de bază, nici un volum sporit de conținuturi (teme, opere, materie lingvistică etc.). Se sugerează ideea că pot fi desfășurate activități suplimentare de familiarizare, exersare, consolidare a materiei.

4. **Diversificarea** se realizează la nivel de:

a. promovare a unor *abordări moderne de instruire*, prin metode interactive de predare-învățare-evaluare; prin aplicarea teoriei inteligențelor multiple (TIM) (logice, matematice, verbale, artistice, kinestezice, interpersonale), a nivelurilor didactice în funcție de gradul de pregătire a elevului (receptiv-reproductiv, reproductiv-transformativ, productiv-creativ);

- b. timp suplimentar alocat pentru îndeplinirea sarcinilor didactice (pentru înțelegerea materiei); c. promovare a formelor variate de instruire (individuale, în perechi, în grup);
- d. asistență personală /individuală suplimentară din partea pedagogului (cadru didactic de sprijin), părinților, altor asistenți eficienți;
- e. anturaj adecvat pentru desfășurarea activităților care modifi că climatul clasei, întregii școli (designul clasei trebuie să ofere posibilitatea de a lucra în grupuri de 3-5 persoane);
- f. limbaj adecvat dizabilităților copilului, clar, accesibil pe care îl folosesc cadrele didactice și de asistență;
- g. adaptare a mijloacelor tehnice la necesitățile specifi ce ale elevilor
- h. forme adecvate, accesibile, variate de evaluare continuă, evidența progresului, al succesului școlar;
- i. formarea cadrelor didactice în domeniul educației incluzive și metodologiei activităților cu elevii etc.

În școala incluzivă ,activitatea instructiv-educativă trebuie proiectată și realizată în manieră diferențiată, în funcție de potențialul de învățate individual al fiecărui elev. Astfel, elevul este pus în situația să-și asume într-o mai mare măsură responsabilitatea pentru propria învățare și dobândirea, în ritm propriu, a cunoștințelor și competențelor necesare, iar cadrul didactic, în acest sens, devine un organizator și facilitator al activității de învățare. De altfel, și cerințele formării individului în școala modernă impun formarea și dezvoltarea capacităților acestuia, de a învăța să învețe, adică să se instruiască în mod independent, în vederea pregătirii pentru activitatea de învățare permanentă.

Implementarea în practică a educației incluzive presupune înțelegerea faptului că rolul profesorului este acela de a *facilita* procesul învățării pentru fiecare elev și de a fi un sprijin activ al acestora. Dezvoltarea educației incluzive conduce la apariția unor roluri și funcții noi principalul în aceste procese ar fi *cadrul didactic de sprijin*, care trebuie să asigure suportul necesar în învățare pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, incluși în școlile de masă(fără a diminua rolul tuturor cadrelor didactice care lucrează cu elevii cu CES).

BIBLIOGRAFIE:

1. Bîrzea ,C. ,Știința și arta educației. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1997.
2. Gherguț, A. ,Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice. Ediția a II-a, revăzută și adăugită. Iași, Polirom, 2007.
3. Neacșu ,I. ,Metode de învățare eficiente. București, Editura Tehnică, 1996.
4. Vrașmaș ,T. ,Învățămîntul integrat și/sau incluziv.,București, Editura Aramis, 2001

Particularități ale limbajului și comunicării la copiii cu dizabilitate intelectuală.

Interferența limbajului cu abilitățile emoționale și sociale

Prof. itinerant și de sprijin Oaida Roxana-Ioana

Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Alba Iulia

”Una din trăsăturile esențiale ale omului este capacitatea lui de a utiliza pentru comunicare limbajul articulat. Recent, acesteia i s-a adăugat și capacitatea de a utiliza pentru comunicare tehnologiile moderne. De fapt, comunicarea stă la baza integrării sociale și a construirii relațiilor interpersonale. Ea este prezentă, incipient, încă din perioada intrauterină, devine explicită prin primul țipăt al nou-născutului și prin răspunsul mamei, dezvoltându-se prin interacțiune continuă cu mediul” (Alina, B.D., 2021).

În unele situații comunicarea și limbajul, mai ales, pot să fie o provocare și ceea ce se presupune a fi o trăsătură definitorie a omului să le pună piedici unora. În această situație sunt cei care prezintă diferite tulburări ale limbajului și comunicării. Copiii cu dizabilitate intelectuală sunt o parte dintre aceștia.

Limbajul apare cu întârziere la copiii cu dizabilitate intelectuală și această întârziere se menține și în următoarele etape. În cazul dizabilității intelectuale ușoare, limbajul se dezvoltă cu întârziere sub toate aspectele lui: vocabularul este mai sărac; substantivele sunt cele care predomină iar verbele sunt în număr mai mic; propozițiile și frazele au o construcție defectuoasă; apar dificultăți în însușirea limbajului scris.

Achiziția vorbirii se produce cu articulări deficitare, erori articulatorii, care afectează inteligibilitatea vorbirii copilului cu dizabilitate intelectuală. Este nevoie de intervenție timpurie atât pentru a favoriza apariția limbajului, dar și pentru a corecta tulburările de pronunție și pentru a crește fluenta în vorbire a acestei categorii de copii.

Latura morfologică a limbajului prezintă și ea o serie de particularități la copiii cu dizabilitate intelectuală. Copilul cu dizabilitate intelectuală își însușește morfemele mult mai târziu decât cel valid care și le însușește între 3 și 10 ani.

În înțelegerea limbajului verbal, a conținuturilor concrete sunt similarități între copilul valid și cel cu dizabilitate intelectuală, lucru care nu se păstrează și la conținuturile abstracte. De asemenea, și capacitatea de comunicare contextuală, funcțională a copiilor cu dizabilitate intelectuală nu este afectată în măsură atât de mare. (Hațegan, 2011).

Particularitățile limbajului la această categorie de copii au implicații în mai multe sfere ale dezvoltării lor și asupra formării personalității. Este necesar să se acorde o atenție sporită corectării tulburărilor de limbaj, sau să implementeze utilizarea sistemelor alternative de comunicare în cazul copiilor non-verbali, pentru a ajuta la creșterea stimei de sine a copiilor deficienți intelectual. Din păcate, implementarea și utilizarea sistemelor alternative și augmentative de comunicare se lovește de multe bariere. Pe lângă faptul că în multe școli/cabinete nu există infrastructura și fondurile necesare implementării unor astfel de practici, numărul specialiștilor care știu să lucreze cu aceste sisteme este redus, poate și datorită faptului că multe dintre ele sunt destul de costisitoare și puțin prezente în practica din România. Un alt aspect important care constituie o limitare a utilizării sistemelor alternative și augmentative de comunicare este refuzul/teamă părinților copiilor non-verbali de a implementa astfel de sisteme, motivând că AAC (comunicarea alternativă și augmentativă) poate determina întârzierea apariției limbajului verbal sau chiar refuzul copilului de a învăța și folosi limbajul oral.

Tulburările de limbaj și comunicare au implicații și în dezvoltarea emoțională și socială. Copiii pot simți distress, frustrare, rușine pentru faptul că nu pot vorbi normal, pentru că nu sunt înțeleși de ceilalți. Aceasta le afectează relațiile sociale și modul în care aceștia interacționează cu alți copii de vârstă apropiată. Datorită faptului că au dificultăți în a-și defini și exprima verbal emoțiile, pot deveni agresivi, dacă nu reușesc să comunice despre problemele lor, dacă sunt neînțeleși, pot deveni retrași, introverți, retrași, pot dezvolta atitudini negative față de ei înșiși sau față de ceilalți.

Chiar dacă copilul cu dizabilitate intelectuală beneficiază de terapie logopedică, progresele sunt mici și ritmul de achiziție și/sau corectare a limbajului este lent, așadar este indicat să se apeleze la strategii de creștere a motivației și a stimei de sine. De asemenea, acești copii pot fi învățați să apeleze la modalități alternative de exprimare emoțională (prin desen, prin dans, prin lucru manual sau sport).

Bibliografie:

1. Alina, B. D. (2021). *"Intervenții psihologice și logopedice în tulburările de limbaj și comunicare la preșcolari"*, teză de doctorat, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău
2. Hațegan, C. (2011). *"Abordări structuralist – integrate în terapia tulburărilor de limbaj și comunicare"*, Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.
3. Pop, M. (2018) - *"Particularități ale limbajului oral la elevii cu dizabilități intelectuale"* în Revista Română de Terapia Tulburărilor de Limbaj și Comunicare, publicat online la 31.10.2018

Dezvoltarea abilităților de scris-citit în mediul online

Profesor psihopedagogie specială Zdrengea Ioana Cristina

Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Alba Iulia

În zilele noastre, abilitatea de scris-citit este considerată esențială, pentru a ne putea integra în societate. Însă, scris-cititul presupune mai mult decât o singură abilitate, el implică, în fond, coordonarea unei multitudini de abilități, strategii și cunoștințe. Aptitudinile de citit-scris cuprind diverse aptitudini lingvistice, de la achiziționarea vocabularului până la aptitudini metalingvistice, cum ar fi discriminarea sunetelor sau analiza auditivă.

Având în vedere evenimentele apropiate ale epidemiei SARS-COV-2, este tot mai necesară implementarea unor programe de intervenție în mediul online, care să vină în sprijinul elevilor cu CES din cadrul școlilor speciale sau integrați în învățământul de masă, care se confruntă cu dificultăți în achiziția abilităților de scris-citit. Se urmărește aplicarea unor strategii de intervenție atractive, dinamice, care utilizează tehnologia modernă și care facilitează achiziția acestor abilități de scris-citit.

Criza provocată de epidemia SARS-COV-2 a forțat școlile din întreaga lume să treacă în mediul online. Conform UNESCO, peste 1,7 miliarde de copii au învățat de acasă începând cu luna aprilie 2020, fapt ce a determinat guvernele, instituțiile de învățământ și profesorii să caute soluții pentru a continua activitatea didactică în cel mai bun mod posibil, adoptând o strategie de predare online de urgență (în engl. ERT, Emergency Remote Teaching). Cu toate acestea, în urma studiilor la nivel mondial (Reimers, 2020; Cahapay, 2020), se consideră că școala nu va mai fi la fel ca înainte de criză, multe dintre resursele de învățare online realizate pentru ERT și metodele didactice utilizate în această perioadă își vor găsi locul în viitoarele activități didactice față în față, dar mai ales în cele mixte sau hibride (în engl. blended learning) (Crăciun, 2020).

În învățarea online, elevii pot utiliza conținutul de învățare online pe care îl găsesc în diverse formate (text, video, audio, grafice etc.) pentru a învăța în diverse moduri (sincron și asincron, tradițional sau blended), prin utilizarea de metode didactice și tehnologii diferite, stabilindu-și de cele mai multe ori obiective, un timp și un ritm de învățare propriu. Resursele digitale sunt flexibile, se pot adapta în funcție de particularitățile și nevoile fiecărui elev, în funcție de conținutul și momentul instruirii. Dacă sunt alese și utilizate în mod adecvat, resursele digitale, împreună cu implicarea profesorului, pot contribui la realizarea cu succes a procesului de învățare.

Utilizând tehnologia, putem apela la metode de învățare bazate pe joc. Învățarea bazată pe jocuri digitale este o abordare de învățare centrată pe elev. Prin intermediul jocurilor digitale, elevii ating mai rapid rezultatele așteptate ale învățării în propriul ritm, înțeleg și rețin informația mai ușor și într-un mod atractiv, își dezvoltă noi abilități și aptitudini. Un mare avantaj al jocurilor educaționale digitale îl reprezintă faptul că sunt interesante, provocatoare, și generează concurență, formând competențe de cooperare, colaborare și abilități de negociere, oferind feedback și recompense imediate (Grossesck, Crăciun, 2020).

Elevii cu tulburări de învățare se confruntă deseori cu dificultăți în ceea ce privește cititul pentru a învăța, datorită problemelor întâmpinate la nivel de decodare a mesajelor sau de comprehensiune a textelor, fără a avea suficiente cunoștințe de bază (Lyon, 2003). Aceste provocări sunt bariere în ceea ce privește performanța în mediul academic, iar profesorii sunt nevoiți să adapteze curriculumul pentru a veni în întâmpinarea nevoilor elevilor, încercând totodată să găsească metode creative pentru a stimula și implica toți elevii în procesul de învățare (Coyne et al., 2006). Metodele creative și atractive sunt oferite în mare parte de tehnologie. Astfel, putem spune că tehnologia este deosebit de valoroasă în procesul de învățare a copiilor, și în mod deosebit a celor cu cerințe educaționale speciale (CES). „Din practica școlară s-a observat că întotdeauna computerul poate fi un partener excelent de joc și un bun „educator”. Toate intervențiile sale, în funcție de varietatea programelor utilizate, de implicarea factorilor psiho-pedagogici, se reflectă în modelarea personalității copilului”. (Tobolcea, Pentiuc, Danubianu, 2015).

Capacitatea elevilor de a învăța și de a utiliza vocabularul stă la baza predării limbii. Pentru mulți elevi din cadrul școlilor publice, în special pentru elevii cu tulburări de limbaj și elevii cu dificultăți de învățare, abilitatea de a reține cuvinte din vocabular și de a le folosi în mod adecvat reprezintă o sarcină foarte dificilă (Donaldson, Nash, 2005; Hardman, Drew, Egan & Wolf, 2005). Profesorii care predau în

școli incluzive se străduiesc în mod constant să caute strategii de predare-învățare care să sprijine nevoile elevilor în învățarea vocabularului (Rao & Gagie, 2006). Experții în educație sunt de acord că nu există o metodă unică de învățare pentru toți copiii și că nicio metodă nu funcționează pentru toți copiii. Cu toate acestea, majoritatea cercetărilor arată că strategiile care se bazează pe suport vizual concret (de exemplu: flash cards, pictograme, imagini) oferă un real sprijin pentru elevii cu CES, în ceea ce privește procesarea și utilizarea abilităților de comunicare, necesare pentru interacțiunile sociale și educaționale (Broun, 2004; Kluth & Darmody-Latham, 2003; Pikulski & Templeton, 2004) (Glenn, Gentry, 2008).

Tehnologia asistivă (Assistive Technology- AT), care include cărți de povești digitale și alte aplicații asistate de computer care sprijină învățarea cititului, devine un instrument esențial în predarea-învățarea scris-cititului, în special la elevii cu CES și cu dificultăți de limbaj (O'Neill & Dalton, 2002). Poveștile digitale includ orice povești create prin intermediul tehnologiei multi-media, de exemplu Microsoft PowerPoint 2003 sau Microsoft Photo Story 3. Frumusețea acestor povești digitale este că sunt flexibile și se pot modifica în funcție de obiectivele de învățare și de caracteristicile individuale de învățare ale fiecărui elev. Poveștile digitale se pot crea utilizând cuvintele elevilor, desene și fotografii, ceea ce motivează elevii și îi determină să obțină progrese în toate aspectele de dezvoltare a limbajului și a vocabularului (de exemplu: citit, scris, ascultare, vorbire) (Sadik, 2008). Utilizarea tehnologiei de asistență (AT), cum ar fi computerele, software-ul și alte dispozitive tehnologice, permite elevilor să se implice activ în procesul de citire. Totodată, aceste tehnologii oferă o mai bună motivație elevilor, încurajând elevii care sunt greu de antrenat în activitățile de învățare a limbajului și a scris-cititului (O'Neill & Dalton, 2002) (Glenn, Gentry, 2008)

În ceea ce privește terapia specifică și activitățile de recuperare și compensare, Ministerul Educației a publicat o serie de repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a, în anul școlar 2021-2022. În cadrul acestui ghid, sunt enumerate câteva platforme de învățare, care sunt utile în procesul instructiv-educativ, în special la elevii cu CES, indiferent de clasa sau nivelul în care sunt încadrați aceștia. Aceste platforme sunt utilizabile fie sincron, fie asincron: Wordwall (<https://wordwall.net>), Livresq (<https://livresq.com/ro/>), Kahoot (<https://kahoot.com/>), Learningapps (<https://learningapps.org/>).

Resurse educaționale deschise care pot fi utilizate de fiecare profesor în activitatea terapeutică desfășurată fie față în față, fie în sistemul online:

- Resurse educaționale în limbaj mimico-gestual:
 - <http://dlmg.ro/> - dicționar de limbaj mimico-gestual
 - <https://afostodata.net/povesti-in-limba-semnelor/> - platformă care conține povești în limbaj mimico-gestual, povești audio și fișe de lucru
 - <https://ailg.ro/povesti/> - povești în limbaj mimico-gestual
 - <http://www.opensign.eu> - Platforma OPEN-SIGN: cuprinde materiale video în limbaj mimico-gestual, fișe de lucru cu exerciții și jocuri pentru fiecare film pe care elevii îl vizionează, jocuri educaționale (joc de tip memory, întrebări cu răspunsuri multiple,.....)
- Resurse educaționale pentru activitățile de ortofonie, structurarea și dezvoltarea limbajului:
 - <https://timlogo.ro/> - platformă de logopedie din România omologată de Ministerul Educației
 - <https://logopediepentrutoti.wordpress.com/> - cuprinde fișe de lucru, materiale pentru dezvoltarea limbajului, pentru prevenirea/ corectarea diferitelor tulburări de limbaj,
 - <https://www.logorici.ro/> - cuprinde articole de specialitate logopedică, fișe de lucru, materiale pentru dezvoltarea limbajului, pentru prevenirea/ corectarea diferitelor tulburări de limbaj, instrumente de evaluare și terapie logopedică, sugestii de activități și resurse pentru cadre didactice și părinți (Ministerul Educației, 2021)

Pe lângă aceste resurse valoroase, menționez și alte resurse cu articole de specialitate logopedică, cu instrumente de evaluare și terapie logopedică, cu activități și fișe de lucru, pe care le folosesc în activitatea didactică:

- <https://logoludens.wordpress.com/> - Materiale educaționale de sprijin pentru: corectarea pronunției, dezvoltarea prechizițiilor, dezvoltarea abilității de citire, jocuri educaționale.
- <https://profesorpsihopedagog.com/category/resurse/> - oferă resurse educaționale și instrumente pentru digitale pentru elevii cu dificultăți în învățare, precum și instrumente de evaluare și documente școlare

- <https://www.educaplay.com/> - un site unde se pot crea diverse activități educative sub formă de joc: săritura broaștei (froggy jumps), joc de memorie, completare de spații libere, potrivire de cuvinte și imagini, căutare de cuvinte sub formă de rebus (word search), aranjare de litere pentru a forma cuvinte (unscramble words), cuvinte încrucișate, teste pe hartă (map quizz), diverse teste, creare de rime, etc.. Se pot crea jocuri de dialog pentru jocurile de rol, cu imagini și înregistrare audio. Se pot înregistra și dictări, cu autoevaluare la final. Pentru activitățile de învățare a scris-cititului este o resursă foarte utilă.

- <https://clasamea.eu/> - resurse digitale (idei, materiale didactice, activități, experiențe) pentru învățământul primar, dar care pot fi folosite cu succes și în învățământul special

- <https://materialelogopedie.com/> - resurse logopedice și educaționale

- <https://www.jigsawplanet.com/> - un site atractiv de joacă cu puzzle de diferite mărimi

- <https://www.liveworksheets.com/> - o platformă cu diferite resurse digitale, la diferite materii, care oferă și auto-evaluare la finalul rezolvărilor exercițiilor

- <https://bookcreator.com/> - un site unde se pot crea cărți/prezentări/povești digitale cu diferite conținuturi, se pot atașa documente, imagini, text, video sau linkuri către alte pagini, putând fi utilizat atât de profesori, cât și de elevi

- <https://www.storyjumper.com/> - oferă posibilitatea de a crea propria ta poveste digitală. Foarte util și atractiv atât pentru profesori, cât și pentru elevi. Totodată oferă acces la cărțile altor autori. Este un instrument utilizat pentru elaborarea de povești digitale multimodale, care conțin texte, imagini, audio și videoclipuri. Povestirea digitală servește ca mijloc de a oferi elevilor posibilitatea de a-și îmbunătăți abilitățile de gândire critică și creativitate, abilitățile de scriere, de povestire, de comprehensiune a textului, fiind și un instrument care contribuie la dezvoltarea abilităților de alfabetizare digitală. Avantajul este că materialele pot fi adaptate în funcție de nevoile și posibilitățile elevilor (Șchiopu, Chiriac, 2020).

- <http://www.cmbrae.ro/2017/media/materiale-logopedie/> - diverse materiale de logopedie

Mediul online oferă o diversitate impresionantă de materiale didactice. Chiar dacă este foarte atractivă ideea de a utiliza aceste resurse, apare o nouă „provocare”: selecția materialelor. Se recomandă ca resursele digitale să se ridice la anumite standarde de calitate și să răspundă obiectivelor lecției, competențelor vizate la nivelul unității de învățare. Este necesar ca profesorul să aleagă și să verifice temeinic resursele pe care le va folosi, pentru a se asigura că activitățile de învățare oferă însușirea de competențe personale, sociale, școlare și profesionale care susțin dezvoltarea armonioasă a personalității, incluziunea socio-profesională a elevilor cu cerințe educaționale speciale (Ministerul Educației, 2021)

Când stabilim tehnologiile pe care le utilizăm la clasă, modul de livrare al acestora și mediile virtuale corespunzătoare, este indicat să ținem cont de următorii factori:

- caracteristicile și nevoile elevilor;
- strategia didactică preferată, în termeni de metode și rezultate ale învățării;
- cerințele pedagogice și de prezentare ale disciplinei, în termeni de conținut și abilități;
- resursele tehnice și de timp de care dispunem.

„Activitățile de învățare ar trebui realizate utilizând mijloace diverse de reprezentare care să ofere elevilor diferite modalități de exprimare, acțiune și implicare. Designul activităților de învățare ar trebui să se concentreze pe proiectarea de medii de învățare flexibile, incluzive și centrate pe elev ” (Grossesck, Crăciun, 2020).

Bibliografie:

1. Dobre, I. (2010) . Studiu critic al actualelor sisteme de e-learning, Academia Română, INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU INTELIGENȚĂ ARTIFICIALĂ, București
2. Drăgulescu, R. Teoriile psiholingvistice ale comunicării, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu – accesată online la adresa: <https://muhaaz.org/teoriile-psiholingvistice-ale-comunicarii.html>
3. Glenn P.F.L.; Gentry, J.E. (2008). Improving Vocabulary Skills Through Assistive Technology: Rick’s Story, publicat în TEACHING Exceptional Children Plus, Volume 5, Issue 2
4. Grosseck G.; Crăciun D. (coordonatori) (2020). Ghid practic de resurse educationale si digitale pentru instruire online, Editura Universității de Vest, Timișoara - material disponibil la

<https://www.ise.ro/wp-content/uploads/2021/02/Ghidpracticderesurseeducationalesidigitalepentruinstruireonline.pdf>

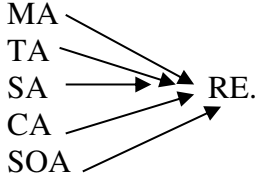
5. Hall, T.E.; Cohen, N.; Vue, G.; Ganley, P. (2014). Addressing Learning Disabilities With UDL and Technology: Strategic Reader, sagepub.com/journalsPermissions.nav DOI: 10.1177/0731948714544375
6. Ministerul Educației, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație, Învățământ Liceal Tehnologic Special (2021) Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022, Disciplina: Terapii specifice și activități de recuperare și compensare, București
7. Șchiopu L.; Chiriac T. (2020). Integrarea resurselor educaționale digitale online în dezvoltarea competențelor de comunicare. Suport curricular, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” Chișinău, Centrul Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa viitorului”, Chișinău
8. Tobolcea, I.; Pentiuc Ș.G.; Danubianu, M. (2015) Folosirea tehnologiei informației și comunicării în procesul de învățare a copiilor cu cerințe educaționale speciale, articol disponibil la: https://www.researchgate.net/profile/Mirela-Danubianu/publication/268049122_Folosirea_tehnologiei_informatiei_si_comunicarii_in_procesul_de_invatare_a_copiilor_cu_cerinte_educationale_speciale/links/54bcd6760cf29e0cb04c38a3/Folosirea-tehnologiei-informatiei-si-comunicarii-in-procesul-de-invatare-a-copiilor-cu-cerinte-educationale-speciale.pdf

Etaple de corectare a rotacismului și pararotacismului

profesor psihopedagog: Sorin Petropulos
CSEI Alba Iulia

NR.CRT	ETAPA	TEMA	SUBIECTUL
1	Etapa pregătitoare.	Exerciții de gimnastică generală și de educare a respirației.	- <u>Exerciții de gimnastică generală.</u> - <u>Gimnastica trunchiului , a membrelor și gâtului.</u>
		Exerciții de gimnastică respiratorie neverbală și verbală.	- <u>Exerciții de respirație neverbală asociate cu cele de gimnastică generală.</u> - <u>Respirația verbală cu gimnastică și dezvoltarea auzului fonematic.</u> - <u>Respirație neverbală fără gimnastică.</u>
		Exerciții speciale. Exerciții de educare a mișcărilor fono-articulatorii.	- Exerciții respir - expir -Exerciții de gimnastică facială și labială.
2	Emiterea sunetului “ r”	Educarea pronunțării corecte a vibrantei “r”.	<u>Educarea pronunțării vocalelor.</u> - rolul vocalelor în vorbire. - pronunțarea corectă a vocalelor respectând unghiul de deschidere a gurii. <u>Educarea pronunțării consoanei vibrantei “r”.</u> - în spatele gingiei de sus , vârful limbii, ceva mai în față decât la L. Limba (vârful) moale,

			pentru a putea vibra între dinți și gingie. Restul limbii, lat până la dinți, mușchii feței încordați precum și ai gâtului. <u>EXERCITII:</u> a) pentru obținerea poziției corecte a limbii: - vârful limbii atinge ușor alveolele superioare producând două trei vibrații sub presiunea aerului expirat foarte puternic. - maxilarele și buzele puternic trase în părți și încordate, gura nu prea deschisă. - restul limbii lăsat până la dinți. - <u>gimnastică articulatorie și respiratorie.</u> - umflarea și desumflarea obrazilor cu pocnet. - inspir, în expir sforăitul calului. - inspir, în expir limba ridicată spre cerul gurii, este împinsă să cadă pe dinții de sus în expir. - plimbarea limbii de la gingia superioară la cerul gurii. - ridicarea limbii la dinții de sus apoi coborarea la cei de jos. b) pentru obținerea vibrațiilor limbii. Sprijin: - degetul arătător sub limbă pentru a o ridica și la alveolele superioare, în timp ce elevul spune prelung zzzzzzz apoi t-d repede. Asocierea cu onomatopee: Asocierea lui “r” cu consoanele: t-d. Asocierea lui “r” cu vocalele: ri-re-ru-ro-ra directe Ir-er-ur-or-ar indirecte.
	Etapă de consolidare.	Introducerea sunetului în vorbirea curentă.	c) Legarea sunetului de vorbirea curentă. - asociat cu vocale: ri-re-ru-ro-ra-directe ir-er-ur-or-ar-indirecte - asociat cu logatomi: rir-rer-rur-ror-rar iri-ere-uru-oro-ara. - asociat cu cuvinte - monosilabice: ras, ros, rus, ras, urs, arc , car, măr, var. - bisilabice: ramă, pară, chenar, penar. - trisilabice:rachetă, cărare. - asociat cu grupe consonantice: - sunetul “r” asociat cu vocale în diftongi: roată, zarea. <u>Dezvoltarea auzului fonematiccu ajutorul paronimelor.</u> - cuvinte ce se deosebesc printr-un singur sunet. Ex. Ramă - rană, sare –pare – mare – care – tare - zarea, rață - rază. - cuvinte paronime cu r și l ex. Ramă - lamă, var-val, car-cal, Rică-Lică. Propoziții simple și dezvoltate.

		Introducerea sunetului în vorbirea scris - citită.	- Exerciții de dictare cu cuvinte ce cuprind repetat sunetul “r”. Analiza lor fonematică. Ex. Căprarul crapă capul caprei pe capră. Maria trece grăbită strada. Trei și cu trei fără trei fac trei. - Transformarea de cuvinte prin înlocuiri de silabe. - Propoziții simple pentru analiza fonetică. Ex. Maria râde. Riri strigă. - propoziții dezvoltate pentru analiza fonetică. Ex. Radu ridică o ridiche roșie. Ex. Ritmice: Căprarul are o capră . Morarul are o moară mare. Temă: Construiți independent propoziții. Exerciții de scriere cu sunetul problemă. - completați cu litera lipsă cuvintele date. Scrieți: 7 cuvinte cu R + vocală și 7 cuvinte cu R+consoană. - Extrageți din lecția de zi cuvintele cu R, analizați-le din punct de vedere fonetic. - Înlocuiți cu R sunetul L din cuvintele următoare, apoi pronunțați-le tare: Lamă- ramă Cal-car Var-val Lac- rac Lică- Rică
4	Etapa de diferențiere.	Diferențierea pronunției noi, corectă de vechea pronunție incorectă.	Exerciții de pronunție corectă alternată cu o pronunție voit greșită. Diferențierea celor două feluri de pronunțare. Demonstrarea greșelilor de pronunție făcute. Efectul estetic al corecturii. Studiarea pronunției noi în oglindă. Exerciții pentru dezvoltarea auzului fonematic. - onomatopee: vrabia - cip-cirip. - greierele: țir- țir. - Fusul: sffffr - sffffr - Pantoful: scârț etc. Diferențierea lui “r” de sunete din grupe îndepărtate: i, h, v Exerciții pentru diferențierea sunetelor asemănătoare d.p.d.v. acustic. Ex. Pentru diferențierea sunetelor cu punct de articulare apropiat: r- l.
5	Etapa de automatizare a	Introducerea sunetului în vorbirea curentă.	- exerciții de analiză fonematică. - alcătuiți propoziții cu cuvinte de sprijin.

	sunetului vibrant.		- compuneți un mic text cu ajutorul cuvintelor date. - exerciții de intonație, respectând semnele de punctuație. - memorați poeziile date. - exerciții de citire din manual. - povestire după tablou. - povestire cu început dat. - povestire după o lectură. - recitări - cântece. - diafilme.
--	--------------------	--	--

Bibliografie:

- Bodea Hațegan C., Logopedia – Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschise, Editura Trei, București, 2016
- Mara, D., Strategii didactice în educația incluzivă, Editura Didactică și Pedagogică R.A., București, 2009
- Preda, V., Orientări teoretico-praxiologice, în educația specială, Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca, 2000
- Roșan A., Psihopedagogie specială, Editura Polirom, București, 2015

Crearea unui climat pozitiv într-o sală de clasă

Prof. Suci Maria Cristina

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Alba Iulia

Climatul clasei este dat de interacțiunea mai multor factori, inclusiv de interacțiunile sociale între elevi și profesori, de comportamentele și așteptările academice, precum și mediul fizic al clasei (Freiberg, H.J. 1999).

Climatul clasei este un rezultat al comportamentului elevilor unde profesorii joacă un rol important în construcția lui. În sala de clasă trebuie să existe un climat pozitiv, în care copiii să se simtă în siguranță, iar atmosfera să fie favorabilă manifestării griji față de elevi. Un mediu pozitiv este unul care favorizează dezvoltarea copilului și îi creează motivația pentru implicare. În clasă, mediul trebuie să transmită și să încurajeze conceptele pozitive despre sine. Mediul de învățare este un predictor pentru cât de bine sau slab va învăța copilul. În acest context un factor major îl reprezintă profesorul. Comportamentul pozitiv trebuie să fie vizibil în anumite locuri precum spațiile de joacă, interacțiunea parentală, în socializarea cu alți copii, în toate spațiile școlii. De aceea se cere să se ofere copiilor o atmosferă caldă și care să inspire siguranță în clasă, unde profesorul să justifice necesitatea acțiunilor, să explice unde, când și cum, să realizeze. Crearea unui climat favorabil elevilor este în strânsă legătură cu stare emoțională a acestora, ei trebuie obișnuiți că, dacă răspund unei întrebări sau unei sarcini propuse, acestea nu vor fi urmate de critici și nu riscă să fie certați sau ridiculizați în cazul în care răspunsul nu este cel corect. În 2014, Wong & Wong afirmau „... școala trebuie să fie un mediu sigur și protejat, unde un elev poate să învețe fără frică...”. O clasă în care starea emoțională este caldă și de susținere este un loc unde elevii vor fi dispuși să accepte provocări educaționale sau de comportament. Un mediu emoțional cald și de încredere este direct legat de raportul dintre aprobările/dezaprobarile profesorului, acolo unde cadrele didactice aprobă mai des, elevii recunosc comportamentul cu un grad ridicat de frecvență. În clasele în care profesorii mai mult aprobă, concentrându-

se asupra comportamentelor pozitive, folosind o mimică binevoitoare, zâmbitoare, aceștia îi încurajează pe copii să ridice mâna să se implice în diferite activități, să comunice, să colaboreze, toate acestea au ca efect o creștere a stării de bine, de încredere.

Modalități prin care să se obțină o comunicare educațională eficientă:

- Încrederea - este piatra de temelie a managementului de succes – deci o modalitate de a stabili încrederea este de a organiza în clasă un climat prin care toți copiii să aibă acces la educație, pentru că „educația nu este o pregătire pentru viață; educația este viața însăși„.(J.Dewey, *Democrație și educație*).
- Organizarea elevilor pe grupe-plasarea elevilor cu abilități similare în grup este adesea necesară pentru instruirea diferențiată, bazată pe niveluri diferite de învățare.
- Stabilirea împreună a obiectivelor-mobilizarea elevilor pentru scopuri comune, este obiectivul primordial al sălilor de clasă incluzive, deci este important să stabilim obiectivele grupului.
- Legătura dintre elev și profesor-stabilirea unui interval de timp regulat în fiecare zi sau săptămână pentru a împărtăși sub forma discuțiilor, gândurile și preocupările. Aceste discuții pot fi informale sau structurale.
- Legătura dintre elev și școală-profesorii trebuie să-i cunoască personal pe elevi, să-i salute la venire și la plecare, să-și petreacă timp suficient cu elevii pentru a menține prezența și mediul pozitiv.
- Siguranța fizică și emoțională-elevii să aibă oportunitatea de a vorbi cu profesorii despre sentimentele lor, precum și despre elemente care țin de siguranța fizică și emoțională. Să se manifeste respect față de elevi, elevii față de profesori și același lucru să se producă și între elevi. Este recomandat să fie proiectat un sistem flexibil de disciplină, plin de grijă, prevenitor și cu accent pe încurajarea comportamentului pozitiv.
- Participare academică și metode flexibile de predare-elevii să fie obișnuiți să învețe din greșelile lor, iar profesorii să abordeze diferite stiluri de învățare în instruire și evaluare, să observe și să practice strategii inovatoare de intervenție. Este important să se promoveze învățarea bazată pe proiecte și problematizarea, pentru a oferi elevilor controlul propriei învățări(Ionescu, M.,2000).

Copiii, ca toți ceilalți, trebuie să se simtă apreciați pentru contribuțiile și realizările lor pozitive, au nevoie de aprecierile profesorului pentru ca să-și susțină învățarea și comportamentul pozitiv. Pentru a stimula această învățare și pentru a motiva un comportament adecvat, mulți profesori folosesc recompense la clasă. Recompensa atrage atenția asupra atingerii obiectivelor și asupra comportamentului pozitiv. De aceea, recompensele au rolul de a crește motivația pentru învățare, dar și să orienteze atenția către propriul comportament. Elevii se conformează comportamentelor adecvate atunci când sunt recompensați fie intrinsec, fie în mod extrinsec. Prin recompensarea acțiunilor acceptabile, profesorul poate să-i facă pe elevi dependenți de succes și să-i învețe comportamentul necesar pentru a avea succes. Atenția profesorului trebuie să meargă spre ceea ce fac elevii bine, nu spre ceea ce greșesc sau pot greși.

Recompensele îi determină pe elevi să manifeste interes și vor crește participarea la sarcinile, responsabilitățile și învățarea din clasă. Stimulentele pentru elevi îi motivează să fie mai productivi, deoarece creează un sentiment de mândrie și de realizare. Succesul te face fericit.

Fiecare moment de succes îi ajută pe elevi să devină mai încrezători în sine, astfel devin mai mândri și îi încurajează să își dorească o altă reușită. Elevii recompensați susțin efortul școlar, iar acesta conduce la rezultate îmbunătățite pentru elevi.

BIBLIOGRAFIE

1. Gherguț, A., *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație* (ediția a II-a), Editura Polirom, Iași, 2009.
2. Petrovan,R., *Educația incluzivă a copiilor cu cerințe educative speciale, suport de curs*, Seria Didactică, Alba Iulia, 2019.
3. Verza, E., *Psihopedagogie specială*, Editura E.D.P., București, 2007.

4. Freiberg, H.J. *School climate: Measuring, improving and sustaining healthy learning environments*, London: Falmer Press, 1999.
5. Ionescu, M., *Demersuri creative în predare și învățare*, Editura Presa Universitară Clujană, 2000.

Autismul

Prof. Barna Daniela, CSEI Alba Iulia

Autismul este o tulburare de dezvoltare ce afectează comunicarea și comportamentul copilului. Cu toate că poate fi diagnosticat la orice vârstă, se spune că este o tulburare de dezvoltare, deoarece simptomele apar în primii ani de viață. Copiii cu această afecțiune au deficiențe în exprimare atât prin cuvinte cât și prin gesturi, mimică, expresii faciale.

Autismul implică toate palierele de dezvoltare cognitiv, comportamental, motricitate grosieră, motricitate fină, astfel că sunt afectate toate laturile ce privesc dezvoltarea normală a unui copil.

Intervenția timpurie este foarte importantă în vederea obținerii unor rezultate optime pentru copiii cu autism. De aceea terapia pentru TSA este bine să înceapă cât mai curând posibil după diagnostic. Diagnosticul este pus de către medicul psihiatru pediatru în urma discuțiilor cu părinții și a observării copilului. Nu este nici simplu, nici ușor să pui un asemenea diagnostic. Este nevoie de timp și de observarea copilului, deoarece fiecare are simptomatologia și particularitățile sale.

Există mai multe indicii de diagnosticare precoce a autismului cum ar fi -copilul nu manifestă nevoia de afecțiune, își acoperă urechile cu mâinile atunci când se aud zgomote, are anumite reacții corporale repetitive cum ar fi bătutul din palme sau legănatul, nu răspunde atunci când este strigat pe nume, este dificil de calmat atunci când plânge, nu îi place să fie luat în brațe, ecolalia. Ecolalia este una din caracteristicile tulburărilor de limbaj pe care o întâlnim destul de des la copiii cu autism. Este de fapt o repetare în ecou a unor cuvinte sau propoziții pe care le-a auzit în trecut.

Atunci când copilul prezintă acele caracteristici din cele prezentate mai sus, mai mult ca sigur are nevoie de ajutor. Prin terapie, copilul învață să vorbească, cum să se comporte, cum să fie independent.

Însă lipsa abilităților de comunicare reprezintă una dintre cele mai importante caracteristici ale copilului diagnosticat cu autism. Absența limbajului nu reprezintă doar o întârziere în dezvoltarea acestuia, ci poate fi considerată o tulburare în sine. Terapia tulburărilor de limbaj este necesară în ansamblul terapeutic construit în jurul unui copil autist.

Terapia logopedică este un proces complex, de durată și este strict individualizată pentru fiecare copil. La copilul cu autism sunt observate dificultăți de pronunție și de articulare și de asemenea se poate observa că și atunci când vorbește, de multe ori este dificil să înțelegi ce spune. Se poate observa dificultatea de a pune întrebări, lipsa contactului vizual în timpul conversației, existența unui vocabular sărac, dificultatea de reține o informație utilă și de cele mai multe ori nu răspund la comenzile verbale.

Recăpătarea abilităților de limbaj se poate face prin mai multe metode de recuperare și aici amintim terapia logopedică, respectiv metoda PECS, acel sistem de comunicare vizuală prin intermediul pictogramelor. PECS este o metodă care folosește pictograme, acele cartonașe desenate prin intermediul cărora acel copil care nu vorbește poate să ceară ceea ce dorește. Astfel că un rol important revine logopedului, care după ce realizează acea evaluare inițială a copilului, poate propune cea mai bună modalitate de intervenție în exersarea comunicării, respectiv îmbunătățirea interacțiunii și dezvoltarea abilităților sociale. De asemenea este foarte important ca acel copil care prezintă tulburări de spectru autist să fie înconjurat de alți copii care vorbesc, să fie integrat în grădiniță, școală, să socializeze.

Bibliografie :

Verza E-Psihopedagogie specială,Bucuresti,Editura didactică și pedagogică,1996

Gherguț A-Sinteze de psihopedagogie specială ,Editura Polirom ,2013

Mureșan C—Autismul infantil .Structuri psihopatologice și terapie complexă,Cluj Napoca 2004

Metode de prevenție și intervenție pentru menținerea sănătății mentale și fizice a elevilor și al cadrelor didactice și didactice auxiliare

David Antoaneta Eugenia – Prof. Înv. Primar, CSEI Alba Iulia

MOTTO: „Nu poți să te întorci și să schimbi începutul, dar poți să începi de acolo de unde te afli și să schimbi sfârșitul” (C. S. Lewi1)

Siguranța copilului la școală este unul din lucrurile care contează foarte mult atunci când părinții aleg școala în care urmează să învețe copilul. Dincolo de siguranța sa fizică (faptul că este protejat de violență sau bullying), la fel de importantă pentru rezultatele școlare ale copilului și pentru dezvoltarea lui sănătoasă este și siguranța emoțională. Climatul educațional. Ce înseamnă și de ce este important? Copiii nu pot învăța eficient atunci când sunt stresați sau speriați și de aceea, siguranța emoțională a acestora în sala de clasă este unul dintre factorii esențiali pentru învățare. Climatul educațional al clasei de elevi poate fi definit ca atmosfera emoțională de la nivelul întregii clase și este strâns legat de senzația de siguranță fizică și psihologică pe care o trăiește copilul în timpul orelor petrecute la școală. Acesta va

influența în mod direct și indirect starea sa de bine, motivația de a învăța, performanța în clasă și atitudinea generală față de școală.

Climatul educational al clasei se referă la starea emoțională, dispoziția, atitudinea, tonul și starea de spirit pe care le au elevii în clasă. Un climat educațional negativ înseamnă un mediu încărcat de ostilitate, un mediu haotic și lipsit de control. Un climat al clasei pozitiv presupune un mediu în care copilul se simte în siguranță, se simte respectat și binevenit, un mediu în care se simte sprijinit să învețe. Climatul educațional al clasei este rezultatul relațiilor dintre elevi, dintre elevi și profesori și, indirect, dintre profesori și părinții elevilor.

Cum este încurajat un climat educational pozitiv?

Un climat pozitiv al clasei depinde în primul rând de acțiunile și atitudinile cadrelor didactice.

Regulile privind relațiile dintre elevi

Când cadrele didactice pun accentul pe relații pozitive între elevi și arată clar că nu acceptă violența verbală sau fizică între copii, primul pas către un climat educațional sigur pentru copii este făcut. De aceea, regulile clasei precum „Vorbim politicos cu colegii” sau “Ne cerem scuze când gresim.” sunt esențiale. Copiii au nevoie să învețe cum pot să se apropie unii de ceilalți folosind comportamente pozitive, formule de politețe, comportamente care să arate recunoștința, compasiunea și empatia.

Cooperarea între copii

Un climat pozitiv al clasei promovează relații pozitive între elevi. Pentru ca acest lucru să se întâmple, elevii au nevoie să fie implicați în activități care să presupună colaborarea și interacțiunile pozitive. Dacă există elevi care nu reușesc să își facă prieteni sau să se înțeleagă cu restul elevilor, e important să se gasească soluții. De asemenea, pentru ca elevii să se simtă în siguranță în clasă, este important ca profesorul să nu încurajeze excesiv competiția între copii, să evite comparațiile între ei și să aprecieze progresele făcute de fiecare elev în parte.

Ajutorul între colegi

Schimbările fizice și emoționale ale unui elev pot perturba climatul clasei, de aceea e important să existe o colaborare între elevi pentru a se ajuta reciproc când au probleme, chiar dacă aceste probleme sunt aduse de elev, de acasă și nu își au rădăcinile în clasă.

Stilul de predare democrat

Atitudinea profesorului este la fel de importantă pentru climatul educațional ca relațiile dintre elevi. Când cadrul didactic nu face apel excesiv la autoritate, nu folosește violența verbală și intimidarea pentru a disciplina elevii, copiii se pot simți în siguranță din punct de vedere emoțional. Un stil de predare excesiv de autoritar va induce o stare de teamă elevilor, chiar dacă nu aceasta este intenția profesorului.

Acceptarea greșelilor ca ocazii de învățare

Este de la sine înțeles ca atunci când greșelile elevilor sunt ridiculizate sau pedepsite, aceștia nu se vor simți în siguranță în sala de clasă. Școala ar trebui să fie mediul în care copilul învață, adică, implicit, greșește din când în când. Cadrele didactice care reușesc să transforme greșelile în ocazii de învățare vor asigura și un confort emoțional necesar pentru învățare.

Implicarea copiilor în crearea unui climat pozitiv

Cadrele didactice se pot asigura că regulile sunt respectate dacă cer și părerea elevilor referitoare la acestea. Felul în care copiii se simt în clasă, eventualele probleme și soluțiile pentru acestea ar trebui să fie discutate periodic de către diriginte sau învățător împreună cu copiii.

Parinții pot afla mai multe despre felul în care copiii lor se simt la școală adresându-le întrebări precum: "Te simți în siguranță în clasă?", "Colegii sunt buni cu tine?", "Colegii tăi respectă regulile?", "Simți că ești

inclus în activități de restul colegilor?", "Ce alte lucruri crezi ca ar trebui să le știu despre ce se întâmplă în clasă?".

Un climat al clasei în care elevii să se simtă în siguranță emoțional, este un climat în care nimeni nu pierde nicio oportunitate de a modela bunătatea, de a învăța să își păstreze calmul, indiferent de situație, de a se respecta fără a folosi porecle sau etichete, de a zâmbi, de a aprecia vulnerabilitatea fiecăruia și nu de a se folosi de ea.

Educația pozitivă

Inspirată de psihologia pozitivă, care pune accentul pe factorii psihologici care ne ajută să ne împlinim potențialul, educația pozitivă îi ajută pe elevi nu doar să aibă succes academic, ci și personal. Educația pozitivă îi învață pe copii să fie **rezilienți**, pune accentul pe **trăsăturile de caracter pozitive** și pe felul în care pot să își mențină o **stare de bine**.

Perseverența

Este considerată trăsătura de caracter mai importantă pentru succes decât talentul și inteligența. Incurajează-l pe copil să gândească optimist și ajută-l să își dezvolte **perseverența**.

Mentalitatea flexibilă

Considerată și „**mentalitatea învingătorului**”, mentalitatea flexibilă reprezintă acele convingeri referitoare la propria capacitate de învățare care îl ajută pe copil să persevereze. Spre deosebire de mentalitatea rigidă, care este specifică persoanelor convinse că propria inteligență este dictată de moștenirea genetică și nu poate fi stimulată, mentalitatea flexibilă constă în convingerea că prin experiențe diverse și prin efort constant, propria capacitate intelectuală poate fi dezvoltată.

Siguranța emoțională

Sala de clasă ar trebui să fie un mediu în care copiii să se simtă în siguranță să facă greșeli sau **să eșueze**. Când greșelile și eșecurile nu sunt sancționate prin pedepse sau prin inducerea rușinii, ci folosite ca oportunități de învățare, copiii se simt în siguranță în clasă, iar nivelul de stres scade. Alți factori care influențează starea de bine a copiilor sunt **autonomia** (cât de mult sunt încurajați să lucreze independent și să ia decizii cu privire la învățare), **umorul** (învățarea este un obiectiv important și serios, simțul umorului poate atenua multe emoții dificile și poate facilita o atmosferă caldă în clasă) și o **înțelegere clară a importanței materiilor** învățate (de ce este important pentru copii să învețe o anumită materie).

CUM POT FI COPIII MAI FERICIȚI LA ȘCOALĂ?

Starea emoțională a elevilor influențează direct rezultatele lor școlare.

RELAȚIILE SOCIALE

Relațiile pe care copiii le au cu profesorii și cu colegii din clasă sunt principalul factor care le definește nivelul de fericire.

EDUCAȚIA POZITIVĂ

Este educația care îi învață pe copii cum să fie fericiți, cum să își înțeleagă emoțiile și cum să le gestioneze.

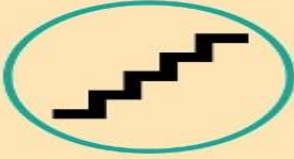

PERSEVERENȚA

Copiii care știu că dificultățile fac parte din învățare, dar pot fi întotdeauna depășite, vor avea un nivel de stres școlar mai scăzut.

MENTALITATEA FLEXIBILĂ

Convingerea copilului că propria capacitate de învățare poate crește pe măsură ce depune mai mult efort și pe măsură ce încearcă noi strategii de învățare.

SIGURANȚA EMOȚIONALĂ

Când greșelile și eșecurile nu sunt sancționate prin pedepse sau prin inducerea rușinii, copiii se vor simți în siguranță în clasă.

Relația profesor-elevi – efectele pozitive ale acesteia asupra învățării

De ce este esențială relația profesor-elevi când vine vorba de eficiență și învățare?

- **Copiii învață cel mai bine atunci când se simt în siguranță.** Învățarea este un proces care implică în mod necesar greșeli și dificultăți. Când copiii au încredere în profesor, pot adresa întrebări despre ce nu au înțeles, pot să își exprime ideile și să participe la lecție, orele devenind astfel mai interesante și mai dinamice.
- **Nevoia de a fi acceptat și apreciat de către cei din jur este o nevoie fundamentală.** Oamenii sunt ființe sociale, care au nevoie să fie integrate într-o comunitate pentru a “funcționa” la cel mai înalt nivel. Studii diverse confirmă acest lucru, pentru toate vârstele: relațiile sociale sunt cel mai important factor al fericirii copiilor la școală, dar și pentru restul vieții.

- **O relație pozitivă cu elevii este de ajutor si profesorului.** Cadrele didactice predau mai bine atunci cand se simt acceptate si apreciate de copii. In plus, relația pozitivă profesor-elevi înseamnă că elevii vor coopera mai mult la clasă, scăzând numărul de conflicte și întreruperi.

Sănătatea mintală este importantă în fiecare etapă a vieții – copilărie, adolescență și maturitate - și este definită de un nivel psihologic al stării de bine caracterizat de funcționalitatea ființei umane în condiții satisfăcătoare ale adaptării emoționale, comportamentale, biologice și sociale. Sănătatea mintală oferă unei persoane capacitatea de a se bucura de viață, de a identifica un echilibru între activitățile, trăirile zilnice și eforturile de adaptare psihologică în contextul propriului sistem de valori.

Bazele sănătății mintale sunt puse începând din primii ani de viață. Până la 50 % din tulburările mintale au debutul în cursul adolescenței. La 10% până la 20 % din tineri, pot fi identificate probleme de sănătate mintală, cu rate mai ridicate în rândul grupurilor populaționale dezavantajate.

O persoană care are probleme de sănătate și comportament se poate confrunta cu stresul, depresia, anxietatea, probleme de relație, durere, dependență, ADHD sau dificultăți de învățare, tulburări de dispoziție, sau alte probleme psihologice. La gestionarea problemelor de sănătate pot ajuta consilieri, psihoterapeuți, antrenori de viață, psihologi, practicieni în asistența medicală sau medicii, conform calificărilor și metodelor profesionale specifice.

Sănătatea Mintală și Starea de Bine permite oamenilor:

- Să funcționeze la întregul lor potențial,
- Să facă față stresului vieții,
- Să fie productivi,
- Să contribuie semnificativ în cadrul comunității lor etc.

Modalitățile de a menține o stare pozitivă de sănătatea mintală includ:

- Obținerea de ajutor profesionist, dacă este nevoie de astfel de ajutor,
- Socializarea cu alte persoane,
- Atitudine pozitivă,
- Activități fizice,
- Ajutorul oferit celorlalți,
- Program sănătos de somn,
- Dezvoltarea abilităților de adaptare etc.

Problemele de sănătate mintală sunt frecvente de aceea ajutorul este oferit sub diferite forme de profesioniști, organizații sau instituții. Persoanele cu probleme de sănătate mintală pot obține o stare de bine prin intermediul ajutorului de specialitate și multe dintre aceste persoane se pot recupera complet.

Bibliografie:

1. Bonchiș, Elena, "Generația Z: o perspectivă psihologică și educațională", Iași , Polirom, 2021
2. Dweck, Carol S., "Mindset: o nouă psihologie a succesului", București, Curtea Veche Publishing, 2017
3. Maltz, Maxwell, "Psiho Publishing, 2017 cibernetica: corectarea imaginii de sine", București, Curtea Veche 109
4. <https://www.suntparinte.ro/>

PROIECT DIDACTIC

Profesor psihopedagogie specială: Enculescu Maria
CSEI Alba Iulia

Data: Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Alba Iulia Clasa: a II-a Deficiențe Ușoare Profesor: Enculescu Maria Aria curriculară: Disciplina: Educație Socială Subiectul lecției: “Sănătatea emoțională” Tipul lecției: Dobândire de noi cunoștințe Scopul lecției: Exercitarea drepturilor și a responsabilităților în luarea unor decizii personale și de grup, în condițiile respectării drepturilor celui alt. COMPETENȚE SPECIFICE: 3. Participarea responsabilă la luarea deciziilor prin manifestarea unui comportament social, civic și economic activ 3.1. Exercitarea drepturilor și a responsabilităților în luarea unor decizii personale și de grup, în condițiile respectării drepturilor celui alt. ❖ <i>Cognitive</i> C3.1 - Să recunoască drepturile copiilor C3.2– Să extragă informații dintr-un mesaj simplu. C3.3 - Să se exprime corect și coerent în limba română; C3.4 – Să formareze și îmbogățească vocabularul în situații specifice de comunicare. C5 – Familiarizarea cu unitățile lingvistice (sunet, silabă, cuvânt, propoziție) în vederea însușirii actului lexical. Afectiv-atitudinale CA1 –să participe cu interes la lecție; CA2 - să manifeste interes pentru înțelegerea și aplicarea cunoștințelor învățate Psihomotorii: CM1 –să păstreze poziția corectă în bancă; CM2 –să-și coordoneze mișcările pentru manevrarea corectă a instrumentelor de lucru Strategii didactice:	Data: Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Alba Iulia Clasa: a V-a Deficiențe Grave Profesor: Enculescu Maria Aria curriculară: Abilități socioemoționale Disciplina: Abilități socioemoționale - Emoții pozitive Subiectul lecției: “Atelierul Emoțiilor” Tipul lecției: Dobândire de noi cunoștințe Scopul lecției: Stimularea gândirii critice, a creativității elevilor COMPETENȚE SPECIFICE: 1. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere și a unei atitudini pozitive față de sine 1.3 Verbalizarea cauzelor și consecințelor emoțiilor ❖ <i>Cognitive</i> C1 - Să recunoască Emoțiile de bază C2 – Să extragă informații dintr-un mesaj simplu. C3 - Să se exprime corect și coerent în limba română; C4 – Să formareze și îmbogățească vocabularul în situații specifice de comunicare. C5 – Familiarizarea cu unitățile lingvistice (sunet, silabă, cuvânt, propoziție) în vederea însușirii actului lexical. Afectiv-atitudinale CA1 –să participe cu interes la lecție; CA2 -să manifeste interes pentru înțelegerea și aplicarea cunoștințelor învățate Psihomotorii: CM1 –să păstreze poziția corectă în bancă; CM2 –să-și coordoneze mișcările pentru manevrarea corectă a instrumentelor de lucru Strategii didactice: * Metode și procedee: Algoritmă, conversația euristica, explicația, exercițiul, munca independentă,
--	--

❖ Metode și procedee: Algoritmă, conversația euristică, explicația, exercițiul, dialogul, jocul didactic, demonstrația, munca independentă ❖ Forme de organizare: frontal, individual ❖ Mijloace didactice: fișe de lucru, marker, flip chart, tablă, Resurse digitale: Twinkl, Youtube, PowerPoint, Padlet Resurse: ❖ <i>Umane: 1 elev</i> ❖ <i>Temporale: 45 de minute</i> ❖ <i>Spațiale: sala de clasă</i> Bibliografie: Programa Învățământului Special Resurse Twinkl *, „Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar”, Ed. Humanitas , București, 2005; Programa activităților instructiv-educative în grădinița de copii, București, 2005. ***Curriculum pentru educație timpurie” – 2019 ANEXA 5 la Ordinul Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 5234/ 01.09.2008; Aprobare prin ordin al ministrului nr. 5234/ 01.09.2008 Materialele, pozele, au fost preluate de pe internet și adaptate nevoilor.	* Forme de organizare: frontal, individual * Mijloace didactice: fișe de lucru, marker, flip chart, tablă, Resurse digitale: Resursa Educațională Proprie RED, Twinkl, Youtube, PowerPoint, Padlet Resurse: ❖ <i>Umane: 5 elevi</i> ❖ <i>Temporale: 45 de minute</i> ❖ <i>Spațiale: sala de clasă</i> Bibliografie: Programa Învățământului Special Resursa Educațională Digitală RED - personală *, „Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar”, Ed. Humanitas , București, 2005; Programa activităților instructiv-educative în grădinița de copii, București, 2005. ***Curriculum pentru educație timpurie” – 2019 ANEXA 5 la Ordinul Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 5234/ 01.09.2008; Aprobare prin ordin al ministrului nr. 5234/ 01.09.2008 Materialele, pozele, au fost preluate de pe internet și adaptate nevoilor.
---	---

DESFĂȘURAREA LECȚIEI

Nr. crt.	Etapele lecției	Ob.	Conținutul instructiv – educativ al învățării	Strategii didactice			Evaluare
Scrișul albastru reprezintă sarcini pentru elevii de la Deficiențe Grave Scrișul de culoare verde reprezintă sarcini pentru elevii de la grupa cu Deficiențe Ușoare				Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	
1.	Moment organizatoric 1min		Se creează condițiile optime pentru buna desfășurare a activității propuse (spațiu educațional, materiale didactice, climat psihoafectiv). Se creează condițiile optime pentru buna desfășurare a activității propuse.	Instructajul verbal Conversația	Materiale necesare activității	Frontal Individual	Observarea comportamentului elevilor
2.	Verificarea și reactualizarea cunoștințelor 5 min	C2 C3 CA1 CM1	Se verifică tema scrisă prin citirea de către elevi a acesteia apoi se verifică cunoștințele dobândite în lecția anterioară pornind de la o planșă unde sunt scrise mai multe drepturi. (Anexa 1) Elevii vor trebui să sublinieze doar drepturile copilului. Se pun întrebări cu privire la lecțiile anterioare: - Cum ați defini noțiunea de <i>drept</i>? - Ce alte drepturi mai cunoașteți? - Cum se numește Organizația care a elaborat o serie de documente ce conțin drepturile copiilor? - Ce îndatoriri aveți voi, elevii? Care sunt consecințele nerespectării drepturilor copiilor. Pentru grupa de elevi de la Deficiențe Grave vom urmări o Resursă Educațională RED.	Explicația Conversația	Planșă Flipchart	Frontală	Evaluare orală Aprecieri verbale
3.	Captarea atenției 2 min	C1 C2 C3 CA1 CM1	Se citește <i>„Povestea piticului gigant” (Anexa 2)</i> În urma acestei povești fiecare elev primește câte o frunzuliță pe care este rugat să scrie o dorință. Frunzulița urmează să fie lipită în Copacul Dorințelor de pe tablă. Gigantul nu le poate lua însă pe toate, de aceea le selectăm pe cele mai importante. Aceste dorințe nu sunt alt ceva decât drepturile voastre de care fiecare dintre voi poate beneficia. După părerea voastră cine este gigantul din poveste? Dar piticul? Cum a încercat să demonstreze piticul că este și el gigant? Deci toți, începând de la mic și pînă la mare au drepturi. Elevilor le voi capta atenția cu ajutorul unor ghicitori despre emoții.	Explicația		Frontală	Aprecieri verbale
4.	Anunțarea temei 3 min		Se anunță tema activității și obiectivele urmărite într-o manieră accesibilă elevilor. Se scrie pe tablă și pe caiete titlul: <i>„Sănătatea emoțională a copilului”</i> Resursa constă într-un filmuleț, în care anunț tema atelierului dar și competențele vizate	Explicația	Tablă, povestea din plic	Frontală	Observarea sistematică
5.	Dirijarea învățării 20 min	C1 C2 C3 C4 CA1 CM1 C4 C5 CA1	Elevii discută despre cele citite pe baza exploziei stelare: Elevilor cu Def. Ușoare le voi solicita să noteze pe fișa primită cu Explozia Stelară răspunsurile la acele întrebări. Cine participă la discuție? Despre ce se discută? Cine intervine? Ce decizie se ia? Ce drept al copilului se încălca dacă se lua altă decizie? (Anexa 3) Drept=sistem de reguli Credeți că voi aveți doar drepturi?	Explicația Exercițiul Conversația Observația Problematizarea	Fișe de lucru Prezentarea în Padllet	Individuală Grup Individuală	Observarea sistematică Observarea sistematică

		CA2 CM1 CM2	Ce înțelegeți prin îndatoriri? Cine vă apără drepturile atunci când vă sunt încălcate? S-a întâmplat să treceți prin momente, în care vi s-a încălcat vreun drept? Exemplificați. Dar voi personal ați încălcat vreodată dreptul unui coleg? Care? Joc didactic: Trăistuța cu drepturi Elevii vor fi împărțiți în grupe, sau individual, fiecare grupă extrage dintr-o traistuță câte un plic. În plic se află mai multe drepturi și îndatoriri. Fiecare grupă are sarcina de a lipi corespunzător pe o planșă drept și îndatorirea corespunzătoare. După ce vor termina, vor veni la tablă să prezinte activitatea desfășurată. Resursa se prezintă pe tablă cu ajutorul proiecteurului. Prin aplicația Padllet voi organiza pașii activității. Elevii urmăresc și treptat cu pași mici vom detalia și învăța fiecare emoție de bază. Ce înseamnă o emoție? Numiți câteva emoții de bază? La ce ne ajută emoțiile? Urmărind materialul elevii vor trebui să spună cum se simt persoanele din imagini. Vor răspunde la întrebările: Atunci când îmi place ceva eu mă simt? Atunci când am o stare de supărare sunt....? Apoi urmează câteva soluții simple de înțeles de a face față emoțiilor. Când îmi este frică..... În aceste momente le voi cere elevilor să exerseze sugestiile prezentate.	Explicatia Problematizarea Explozia Stelară Explicația Conversația Exercițiul	Fișa de lucru	Individua lă Grup Individua lă Frontal	Aprecieri verbale Aprecieri verbale
6.	Obținerea performanței ei 10 min	C1 C2 C3 C4 C5 C3.1 C3.2 C3.3 C3.4	Fiecare elev primește o fișă de lucru. Aceștia trebuie să analizeze importanța drepturilor studiate și să le așeze într-o piramidă, intitulată: Piramida Drepturilor și a sănătății emoționale ale copiilor Urmează sarcină individuală care constă în Realizarea unui portret al emoțiilor, completând enunțurile lacunare de mai jos. Mă numesc..... Mă bucur atunci când..... Mă înfrustez dacă Mi-e frică de Mă înfrustez.....	Explicația, Joc didactic		Individua lă Frontala	Aprecieri verbale
7.	Asigurarea retenției și a transferului		Elevii vor explica și arăta ce reprezintă piramida făcută de ei și o vor explica. Elevii vor prezenta rezultatul propozițiilor lacunare pe care le-au avut de făcut.	Conversația Explicația Exercițiul Demonstrația	Fișa de lucru, creioane, carioci.	Individua lă	Observarea comportamentului elevilor Aprecierii verbală
8.	Încheierea activității		Se apreciază și se recompensează participarea elevilor la activitate. Voi face aprecieri generale și individuale asupra desfășurării activității și asupra modului de participare și comportare al elevilor.	Conversația	Buline	Frontală	Aprecierii verbală pozitivă

Anexa 1 D. U.

- Dreptul la viață.
- Dreptul la vot.
- Dreptul la sănătate.
- Dreptul de a avea o religie.
- Dreptul de a munci.

- Dreptul de a avea o familie.
- Dreptul de a nu asculta pe nimeni
- Dreptul de a se bucura de o viață decentă.
- Dreptul de a fi considerat vinovat până la dovedirea nevinovăției.
- Dreptul de a fi supus la pedepse.
- Dreptul la educație.
- Dreptul la îngrijire.

Anexa 2 D. U.

Povestea Piticului Gigant

Trăia odată un gigant. Toți giganții erau mari și înalți ca niște uriași, dar acesta era mic. Așa se născuse. El venea și spunea:

- Bună ziua! Eu sunt gigant.

Însă nimeni nu-l credea și toți râdeau de el:

-Ha-ha-ha! Ce glumeț mai ești!

Atunci el s-a gândit: „Probabil trebuie să demonstrez cumva că sunt un gigant adevărat”!

Și a început să ridice greutatea pe care numai un gigant le poate ridica. El nu plângea când îl dureau ceva. Așa se comportă numai giganții! Și niciodată nu era zgârcit. Era bun, foarte bun, deoarece așa se cade să fie un gigant. Și iată că atunci toți l-au crezut că este un gigant. Dar, pur și simplu, un gigant pitic.

Într-o bună zi, Piticul Gigant s-a pornit spre o țară fermecată, unde se îndeplinesc toate dorințele.

A trecut mai întâi prin Țara Românească, o țară frumoasă și bogată.

Pe 29.05.2023, a ajuns în școala noastră din Alba Iulia, a vizitat școala și i-a întrebat pe elevi:

Voi ce vă doriți cel mai mult?

- Scrieți o dorință! Eu o voi duce în acea țară fermecată!!

Anexa 3 D.U.

Explozia stelară

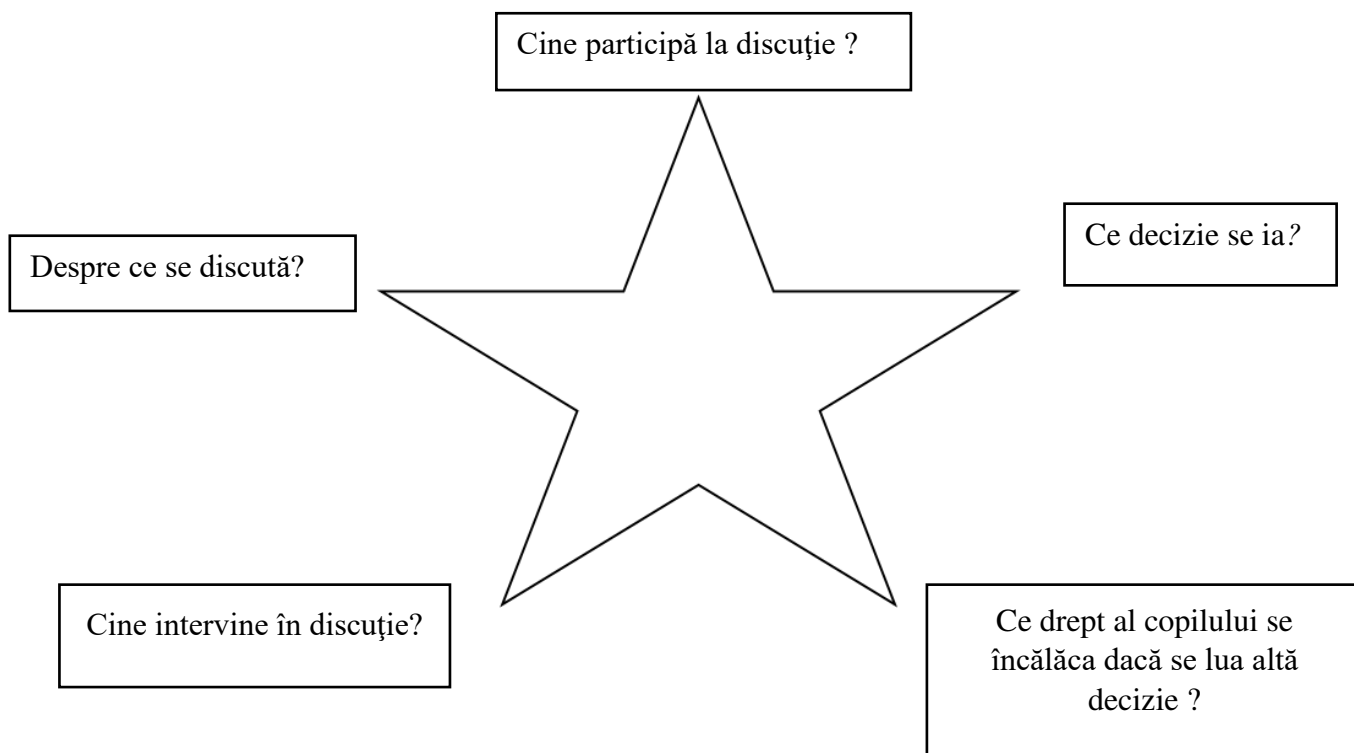
Credeți că voi aveți doar drepturi?

Ce înțelegeți prin îndatoriri?

Cine vă apără drepturile atunci când vă sunt încălcate?

S-a întâmplat să treceți prin momente, în care vi s-a încălcat vreun drept? Exemplificați.

Dar voi personal ați încălcat vreodată dreptul unui coleg? Care?

Anexa 4 D. U.

Copiii au dreptul ...

la un mediu curat,
acasă, la școală
sau oriunde s-ar afla ...

și responsabilitatea ...

să facă ceea ce pot
pentru a avea grijă
de mediu ...

Copiii au dreptul ...

să fie
educați ...

și responsabilitatea ...

să învețe cât
de mult pot și
să îi ajute și pe
alții să învețe ...

Copiii au dreptul ...

libertății gândului
și a religiei ...

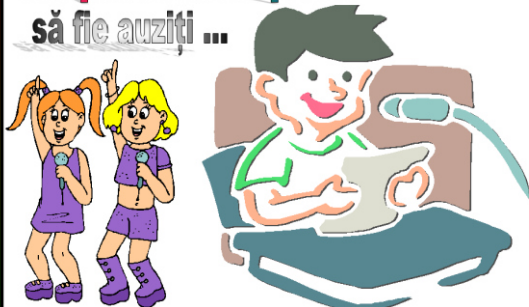
și responsabilitatea ...

să respecte
gândurile și religiile
altor oameni ...

Copiii au dreptul ...

să fie auziți ...

Copiii au dreptul ...

să fie iubiți
și respectați ...

și responsabilitatea ...

să îi asculte pe alții ...

Copiii au dreptul ...

la o îngrijire
medicală
adecvată ...

și responsabilitatea ...

de a avea grijă
de ei înșiși ...

și responsabilitatea ...

să arate
dragoste
și respect
celorlalți...

Copiii au dreptul ...

să facă greșeli ...

Copiii au dreptul ...

să se relaxeze,
să se joace,
să se implice într-o
gamă largă
de activități ...

Copiii au dreptul ...

la o îngrijire specială
pentru nevoi speciale ...

și responsabilitatea ...

să fie cei mai buni.
cu putință ...

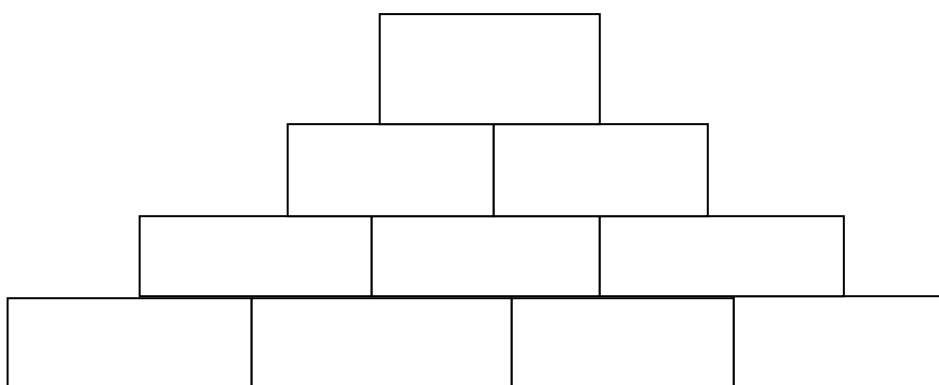

Anexa 4 D. U.

Piramida Drepturilor

„Educația este arta de a forma bunele deprinderi sau de a dezvolta aptitudinile native pentru virtute ale acelor care dispun de ele” (Platon)

**"Din brațe fă-ți aripi de fier
Și zboară cu ele spre cer!"
(Ion Minulescu)**

**PUBLICAȚIE REALIZATĂ CU SPRIJINUL
INSPECTORATULUI ȘCOLAR JUDEȚEAN ALBA
CASA CORPULUI DIDACTIC ALBA**